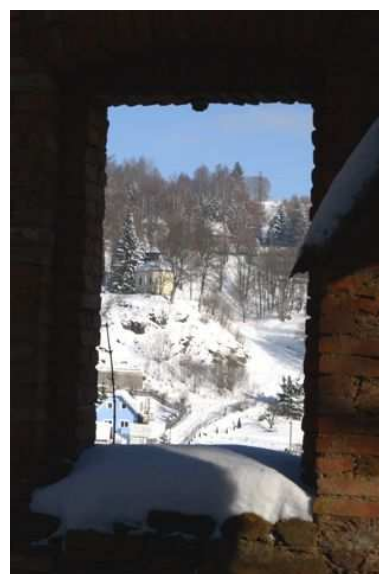

Na dobré spaní

Na okraji Jáchymova měl roztrhanou chudou chalupu Kryštof Wattner, do půlky do země zahrabanou, aby byla před nepřízní počasí přece jen trochu chráněna. Zatímco chodil rubat do své jámy, jeho žena a kupa dětí hladověly, mléko a máslo nepoznaly, živý byly o hornickém kuřeti – o chlebové polévce s cibulí.

soudobá „roztrhaná“ chalupa na okraji Jáchymova
(pod šachtou Josef, nedaleko evangelického kostela; 2009)

Sice nemá střechu, zato pěkný výhled z obýváku. Na rozdíl od Wattnerovy chalupy, ale i nejméně poloviny jáchymovských domů, je plynofikována. Oproti Wattnerovi se majitelé zřejmě vrátili tam, odkud přišli.
Nebo si snad koupili další dům na náměstí?

Budeme se muset vrátit odkud jsme přišli, přemýšlel horník s pohledem upřeným na hubené bledé děti, do Neudorfu, kde aspoň bratr zůstal na chudém rodném gruntě. S hlavou obtěžkanou chmurnými myšlenkami šel spát a trápil se obavami, jak by byli celá rodina od bratra přijati. Sotva mráкотným spánkem usnul, zdál se mu hrůzný sen. Ve štolě zahřmělo, země a skála se sypala a on zůstal pod ní, sotva mohl dýchat. Nikdo ho však nenalezl, nikdo o něm nevěděl. Trápila jej ukrutná žízeň, hlad na něj dotíral, skála tížila, dech se mu úžil. Zpocen hrůzou se probudil do jasného dne. Jen pohled na svou smutnou rodinu jej přiměl, že vešel do štol.

Ten den jakoby nic se nedařilo, i skála byla tvrdší než jindy a želízko odskakovalo, nic se jí nedotklo. Tu napřel všechny síly, rozmáchl se mlátkem a udeřil, až se skála otrásla a začaly se sypat obrovské kameny. Kryštof si vzpomenu na svůj sen, krve by se v něm nedořezal. Trvalo to však jen chvíli, než se před ním vyřinulo světlo z otvoru, který se tak náhle otevřel. Když si oči přivykly, spatřil před sebou velkou štolu a v ní stála obrovská postava s kahancem v ruce. To od něho šlo takového svitu.

Velký Permon svíral v ruce perlík a zlostně hleděl na Kryštofa. Když však viděl, jaký děs způsobil v jeho očích, promluvil vlídněji: „*Neboj se, Kryštofe, kdyby to nebyla má vůle, do mého dolu by ses nikdy neprokopal. Ale jen tak snadno nevyvázneš. Přineseš mi nazítří housku za krejcar, žádnou jinou, rozumíš?*“ Kryštof se pánu hor uctivě poklonil, přikývl a měl se k odchodu. Ženě ani dětem doma ničeho neřekl, ráno z posledních peněz vzal krejcar

a s houskou se vydal do štoly. „Dobře jsi učinil, že jsi slibu dostál,“ zahřměl Permon, „a tak si můžeš stříbra v mém dole narubat. Přinášej mi housku každý den a můj důl Ti bude k dispozici. Pod jednou podmínkou však,“ zamračil se démon, očima zablýskl, „nikomu nic o tom neřekneš! Sic zůstaneš chudý až do konce svých dní.“

A tak se začalo Kryštofovi Wattnerovi dařit. Nikomu nic neříkal, každý den jen housku za krejcar nesl do štoly a stříbro se jen sypalo. Brzy si koupil na náměstí dům, děti poslal do škol, žena měla děvče ku pomoci. Tak plynula hojná léta až už se Kryštof cítil prací unaven. Nejstarší syn už rozum bral a tak Wattnera napadlo mu svoji živnost předat i s tajemstvím. Ráno vzali housky dvě a vydali se do dolu. Sotva však ušli pár kroků, zjevil se démon v celé své velikosti a síle, zahřměl, až se zem otrásla. „Tajemství jsi zradil, chtivost se stala Tvým pánem, slib jsi nedodržel! Moje bohatství Ti navždy uzavírám!“ Na ta slova se otrásla země, kameny přšely se stropu i ze stěn, zem se vzdouvala a Wattner se synem prchali neohlížeje se vpravo ani vlevo, sotva holou kůži zachránili. Víckrát do štoly Wattner ani jeho syn nevstoupili, dobře si vědomi, že trpělivost ducha hor nelze beztestně pokoušet.

totální zával

(Jáchymov, 2002)